

CHOINKA – HISTORIA DRZEWKA

Droga Młodzieży,

Dziś lżejszy temat...Święta Bożego Narodzenia tuż tuż a rzadko kto wyobraża sobie święta bez choinki (no i bez prezentów pod nią:-)). Zanim ustroicie swoją poczytajcie skąd się wzięła choinkowa tradycja...

W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, jest uważane za symbol życia i odradzania się, trwania i płodności. Jako drzewko bożonarodzeniowe, pojawiło się w XVI wieku, lecz prawdopodobnie już wcześniej występowało jako rajske "drzewo dobrego i złego" w misteriach o Adamie i Ewie, wystawianych w wigilię Bożego Narodzenia. Jest to związek bardzo luźny i trudny do ustalenia.

Tradycja choinek narodziła się w Alzacji, gdzie wstawiano drzewka i ubierano je ozdobami z papieru i jabłkami (nawiązanie do rajskego drzewa). Wielkim zwolennikiem tego zwyczaju był Marcin Luter, który zalecał spędzanie świąt w domowym zaciszu. Choinki więc szybko stały się popularne w protestanckich Niemczech...

Nieco później obyczaj ten przejął Kościół katolicki, rozpowszechniając go w krajach Europy Północnej i Środkowej.

W XIX wieku choinka zawitała w Anglii i Francji, a potem do krajów Europy Południowej. Od tej pory jest najbardziej

rozpoznawanym symbolem świąt Bożego Narodzenia.

Do Polski przenieśli ją niemieccy protestanci na przełomie XVIII i XIX wieku (w okresie zaborów) i początkowo spotykana była jedynie w miastach. Stamtąd dopiero zwyczaj ten przeniósł się na wieś, w większości wypierając tradycyjną polską ozdobę, jaką była podłaźniczka (przyp. 1) oraz zastępując znacznie starszy, słowiański zwyczaj (znany jeszcze z obchodów Święta Godowego) dekorowania snopku zboża, zwanego Diduchem.

Na wsiach przyniesienie choinki do domu miało cechy kradzieży obrzędowej: gospodarz rankiem w Wigilię udawał się do lasu, a wyniesiona z niego choinka czy gałęzie, "ukradzione" innemu światu, za jaki postrzegany był las, miały przynieść złodziejowi szczęście. Tradycja przynoszenia żywego drzewa do domu być może ma swe korzenie w praktykowanym dawniej stawianiu w czasie adwentu przystrojonego drzewka w przedsionku kościoła.

Dawnymi, tradycyjnymi zdobieniami choinkowymi były ciastka, pierniczki (wypiekane często w kształcie serc), orzechy, małe, czerwone tzw. rajske jabłuszka, własnoręcznie wykonywane w czasie adwentu ozdoby z bibuły, kolorowych papierów, piórek, wydmuszek, słomy i źdźbeł traw, kłosów zbóż itp. Na gałązkach w wieczór wigilijny zapalano świeczki i tzw. zimne ognie.

Współcześnie, w zależności od kraju, ubiera się je nieco inaczej. Dekoruje się choinkę bombkami, cukierkami, papierowymi ozdobami (jak dawniej), srebrnymi i złotymi włosami anielskimi. W większości krajów drzewko ubiera wspólnie cała rodzina w dzień wigilijny.

W krajach znajdujących się pod wpływem tradycji angielskiej i amerykańskiej, drzewko ubiera się wcześniej.

Symbolika ozdób choinkowych, jak i samego drzewka, ma swe korzenie w tradycji ludowej, częściowo wyrosłej też na gruncie biblijnym:

- Gwiazda Betlejemaska, którą umieszczano na szczycie drzewka od ubiegłego wieku, miała pomagać w powrotach do domu z dalekich stron.
- Oświetlenie choinki broniło dostępu złym mocom, a także odwrócić miało nieżyczliwe spojrzenia ludzi (zły urok). W chrześcijańskiej symbolice religijnej wskazywało natomiast na Chrystusa, który według tych wierzeń miał być światłem dla pogan.
- Jabłka zawieszane na gałązkach symbolizowały biblijny owoc, którym kuszeni byli Adam i Ewa. Później zastąpiono je małymi rajske jabłuszkami. Pierwotnie zapewnić miały zdrowie i

urodę.

- Orzechy, zawijane w sreberka nieść miały dobrobyt i siłę.
  - Papierowe łańcuchy przypominały o zniewoleniu grzechem, ale np. w okresach rozbiorów miały wymowę politycznych okowów. Zaś w ludowej tradycji niektórych regionów Polski uważano, że łańcuchy wzmacniają rodzinne więzi oraz chronią dom przed kłopotami.
  - Dzwonki oznaczają dobre nowiny i radosne wydarzenia.
  - Anioły mają opiekować się domem.
  - Jemioła przybyła do nas z Anglii. Pod jemiołą całują się zakochani oraz skłócone ze sobą osoby. Pęk jemioły należy trzymać w domu do następnych świąt.
  - Żywe drzewko stało się w chrześcijaństwie symbolem Chrystusa jako źródła życia.
- Miłego strojenia! oraz PEŁNYCH RADOŚCI, CIEPŁA...MIŁOŚCI...DOBRA...ŚWIĄT NARODZENIA PAŃSKIEGO...Oby coś dobrego narodziło się też w Waszych sercach:-)

Arkadiusz Kędzior

za:https://www.google.com/search?q=choinka+historia+drzewka&client=firefox-b-d&sxsrf=ALeKk01pChywtetT1Co4iiNheFs9WJYB0A:1608223209826&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwiI_4-putXtAhW0losKHRYwCQQ4FBD8BSgBegQIBxAD&biw=1366&bih=650#imgrc=UvJ3LSI2NOUyDM